

Examenul de bacalaureat național 2017

Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 2

**Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică;
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)**

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

I. TÉTEL 30 pont

a. A vers témája 5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a Célia-versek közül való költemény a szerelmi élmény összetett érzéseit fejezi ki érzékletes képekben. A lírai én tehetetlen a szerelem hatalmával szemben, erre utalnak a harmadik személyű, leginkább szenvedést kifejező igék is (*lett, örlet, hajtja, töret, vér, kong, nem törhet, éget, vall, nem rontja, gyúl, hevül, fül, süt*).

b. Az első két versszak metaforáinak jelentése 5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: az első versszak alapképe a *malom* toposz, a versben a Célia-szerelem metaforája. Ezt az alapképet alakítja érzékletes összetett költői képpé a strófa második és harmadik sorában: a lírai ént a megörlendő *gabonához* hasonlítja, Célia a gabonát őrlő molnárné, a beszélő szerelmi siralma *patak*, mely hajtja a malmot. A harmadik versszak metaforája is toposz értékű kép: a *félrevert harang* a gyötrődő és nyugalomért fohászkodó lélek metaforája.

c. A lírai én sorsa a harmadik versszak összetett hasonlatának jelentése alapján 5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a harmadik strófa hasonlatában a hasonlított a szív, a hasonló a kristálykő. A kifejtett hasonlat a szerelmi gyötrelém örökké tartó állapotát hangsúlyozza.

d. A vers zeneiségének összetevői 5 pont

Érvényes, szövegpéldákkal alátámasztott, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a vers zeneiségét az ütemhangsúlyos ritmus, illetve a belső rímek teremtik meg, amelyek együtt biztosítják a Balassi-strófa egyedi, a hármas szám kiegyensúlyozott tagolására épülő hangzásvilágát (6a6a7b/6c6c7b/6d6d7b).

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 5 pont
Helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat 3 pont, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 3 pont, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat 1 pont.

Helyesírás, nyelvhelyesség 5 pont

II. TÉTEL 30 pont

a. A kommunikációs funkció megnevezése, indoklás 5 pont

A kommunikációs funkció megnevezése 2 pont, indoklás 3 pont.

Lehetséges válasz: információközlő/ismeretközlő/tájékoztató funkció

Indoklás: információkat közöl Fukushima közelében történt földrengésről, kijelentő mondatokból épül fel a szöveg.

b. Öt információ kiírása a szövegből (5x1 pont) 5 pont

Lehetséges válasz: a földrengés Fukushima közelében volt, a földrengés 7,4-es erősségű volt, a térségben szökőárriadót rendeltek el, 90–140 cm magas hullámokat mértek, leállították a fukushimai atomerőmű egyik blokkját.

c. Címadás 5 pont

Lehetséges válasz: Földrengés; Szökőárriadó.

d. Szövegalkotás

A monológ követelményeinek betartása (magánbeszéd, laza szerkezet, személyesség) 5 pont

A témához való igazodás 5 pont

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás 5 pont

III. TÉTEL 30 pont

a. A romantikus regény műfaji sajátosságai 5 pont

Érvényes, a kor és a választott irodalmi alkotás ismeretén alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: A romantikus regény cselekménye változatos, kalandos, érdekfeszítő, izgalmat keltő, gyakori benne a véletlen, a titokzatosság; különleges helyszíneken különleges események játszódnak le benne; jellemezheti a csomópontos szerkesztés. A jellemformálásban a kontrasztok alkalmazása figyelhető meg. A pozitív hősök esetében az eszményítés is érvényesül. A regény nyelve elszakad az egyszerű, hétköznapi kifejezési formáktól, helyette a líraiság, az ünnepélyesség, az emelkedettség jelenik meg mind a leírásokban, mind a párbeszédekben.

b. A cselekmény szerkezete, mozzanatai 5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: több szálon futó, szövevényes cselekmény, amely bizonyos csomópontokban találkozik. Ok-okozatiság, ellentétekre építő szerkesztésmód jellemzi, de fontos szerepe van benne a véletlen fordulatoknak is. A bevezetés általában több szálon indít, részletesen kidolgozott, megalapozza a történetet stb.

c. Metonimikusság a történetalakításban 5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz 5 pont, érvényes, de csak részben kifejtett válasz 4 pont, részben érvényes, kifejtett válasz 3 pont, részben érvényes, részben kifejtett válasz 2 pont, kísérlet a válaszadásra 1 pont.

Lehetséges válasz: a metonimikus történetalakítás sajátosságainak kiemelése pl. lineáris cselekményvezetés, ok-okozati összefüggés az események között, a történet a valóság illúzióját kelti (valószerű hely, idő, szereplők)

d. Az elbeszélői nézőpont sajátosságai

5 pont

Érvényes, műismereten alapuló, kifejtett válasz *5 pont*, érvényes, de csak részben kifejtett válasz *4 pont*, részben érvényes, kifejtett válasz *3 pont*, részben érvényes, részben kifejtett válasz *2 pont*, kísérlet a válaszadásra *1 pont*.

Lehetséges válasz: belső, külső, szubjektív, mindentudó, korlátozott tudású elbeszélő stb.

Az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása, logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalomhasználat

5 pont

Tökéletesen összefüggő szöveg, logikus gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, tartalmi és formai jegyek betartása *5 pont*, helyenként töredezett gondolatmenet, helyes fogalomhasználat, két-három jellemző tárgyalása *3 pont*, logikus gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat *3 pont*, töredezett gondolatmenet, helytelen fogalomhasználat, kísérlet értekező szöveg alkotására *1 pont*.

Helyesírás, nyelvhelyesség

5 pont